

Raport lunar de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebancare

Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat, la finalul lunii noiembrie 2021, au atins nivelul de 85,98 miliarde lei, în creștere cu 18% comparativ cu aceeași dată a anului anterior.

- În România, indicatorul sentimentului economic înregistrează o valoare mai scăzută față de media UE, situându-se în luna noiembrie 2021 la un nivel de 99,5 puncte;
- Rata anuală a inflației IPC s-a situat la 7,80% în noiembrie 2021 în România, valoare în ușoară scădere comparativ cu cea înregistrată în octombrie (+7,94%);
- Capitalizarea bursieră a înregistrat o creștere de 40% la finalul lunii noiembrie 2021 comparativ cu finalul anului 2020, în timp ce, comparativ cu finalul anului 2019, a fost înregistrată o creștere de 19%.

ASF nr.
12/22.12.2021

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Evoluții macroeconomice curente

Potrivit datelor publicate de Eurostat, în trimestrul III 2021, **PIB-ul ajustat sezonier** a crescut cu 2,2% în zona euro, respectiv cu 2,1% în UE comparativ cu trimestrul anterior, fiind al doilea trimestru consecutiv în care indicatorul înregistrează un avans și recuperează din pierderile înregistrate. Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, PIB-ul ajustat sezonier s-a majorat cu 3,9% în zona euro și cu 4,1% în UE în trimestrul III 2021.

Conform datelor publicate de INS, pe plan local, **produsul intern brut** a fost, în termeni reali, mai mare cu 0,4% în trimestrul III 2021 comparativ cu trimestrul II 2021. Față de perioada similară a anului anterior, în trimestrul III 2021, produsul intern brut al României a înregistrat o creștere cu 7,4% pe seria brută, respectiv de 8,1% pe seria ajustată sezonier.

În ceea ce privește prognozele referitoare la creșterile economice, Comisia Europeană (prognoza de toamnă 2021) estimează o creștere de 5,0% atât a economiei din zona euro, cât și a economiei UE, în anul 2021, o revizuire în ușoară creștere (+0,2pp) față de prognoza de vară 2021.

Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2019 - 2022

Regiune/ țară	2019	T1 2020	T2 2020	T3 2020	T4 2020	2020	T1 2021	T2 2021	T3 2021	Comisia Europeană		FMI	
										2021f	2022f	2021f	2022f
Zona euro	1,6	-3,1	-14,5	-4,1	-4,4	-6,4	-1,1	14,4	3,9	5,0	4,3	5,0	4,3
Germania	1,1	-1,9	-11,3	-3,7	-2,9	-4,6	-3,0	10,0	2,6	2,7	4,6	3,1	4,6
Spania	2,1	-4,3	-21,5	-8,7	-8,8	-10,8	-4,2	17,5	2,7	4,6	5,5	5,7	6,4
Franța	1,8	-5,4	-18,6	-3,6	-4,3	-7,9	1,5	18,8	3,3	6,5	3,8	6,3	3,9
Italia	0,4	-5,9	-18,1	-5,4	-6,6	-8,9	-0,6	17,1	3,9	6,2	4,3	5,8	4,2
Bulgaria	4,0	-1,0	-7,7	-4,6	-2,9	-4,4	-1,4	7,1	4,6	3,8	4,1	4,5	4,4
Croația	3,5	1,0	-14,2	-10,4	-7,4	-8,1	-0,5	16,8	15,5	8,1	5,6	6,3	5,8
Ungaria	4,6	1,8	-13,3	-4,5	-3,4	-4,7	-1,5	17,3	6,1	7,4	5,4	7,6	5,1
Polonia	4,7	2,2	-7,8	-1,9	-2,5	-2,5	-1,1	10,9	5,5	4,9	5,2	5,1	5,1
România*	4,2	2,4	-9,9	-5,1	-2,2	-3,7	-0,4	13,8	8,1	7,0	5,1	7,0	4,8

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de toamnă a CE 2021, World Economic Outlook – octombrie 2021, FMI, * actualizare cu date INS conform comunicatului publicat în 07.12.2021

Conform prognozei Comisiei Europene (prognoza de toamnă 2021), produsul intern brut al României va crește cu 7% în anul 2021, o revizuire în sens descendent comparativ cu estimarea CE din prognoza de vară 2021 (7,4%).

Comisia Națională de Strategie și Prognoză a menținut la 7% prognoza economică privind creșterea produsului intern brut pentru anul 2021, pe fondul revenirii activității în industrie (+5,9%), agricultură (+20,3%) și servicii (+6,8%) față de anul 2020. Conform CNSP, pentru sectorul construcțiilor este estimată o creștere a valorii adăugate brute cu 0,2%.

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Rata anuală a inflației în zona euro s-a situat la o valoare de 4,9% în noiembrie 2021, în creștere față de nivelul înregistrat în luna octombrie (4,1%). Creșterea ratei anuale a inflației a fost influențată în principal de majorarea prețurilor la energie (+27,5%), având în vedere că rata anuală a inflației de bază (excl. energia și alimentele neprocesate) s-a situat în noiembrie 2021 la un nivel de 2,6%. Cele mai scăzute rate anuale au fost înregistrate în Malta (2,4%), Portugalia (2,6%) și Franța (3,4%), în timp ce Lituania (9,3%), Estonia (8,6%) și Ungaria (7,5%) au înregistrat cele mai mari rate anuale ale inflației.

Rata anuală a inflației IPC s-a situat la 7,80% în noiembrie 2021 în România, valoare în ușoară scădere comparativ cu cea înregistrată în octombrie (+7,94%). Contribuțiile semnificative la rata anuală a inflației au avut-o majorarea prețurilor mărfurilor nealimentare (+10,49%), mărfurilor alimentare (+6,10%) și serviciilor (+4,09%).

Cifra de afaceri din serviciile de piață prestate în principal întreprinderilor a continuat tendința ascendentă în luna octombrie 2021 față de perioada similară anului precedent, avansând cu 17,2% ca serie brută, respectiv cu 19,0% ca serie ajustată sezonier. Cea mai mare creștere a fost înregistrată din activitățile de servicii informatice și tehnologia informației (+33,1%), urmate de alte servicii furnizate în principal întreprinderilor (+17,1%), activitățile de transporturi (+16,7%), activitățile de producție cinematografică, video, programe de televiziune; difuzare și transmitere de programe (+4,9%) și de activitățile de comunicații (+2,1%).

Volumul lucrărilor de construcții a continuat să scadă pe plan local și în luna octombrie 2021 cu 16,8% ca serie brută și cu 13,7% ca serie ajustată sezonier comparativ cu perioada similară a anului precedent. Cea mai semnificativă scădere a fost înregistrată în cazul lucrărilor de reparații capitale (-37,6%), urmate de lucrările de întreținere și reparații curente (-16,8%) și lucrările de construcții noi (-13,2%). Pe obiecte de construcții, seria brută evidențiază o creștere a volumului lucrărilor la clădirile rezidențiale (+29,9%), în timp ce clădirile nerezidențiale (-29,3%) și construcțiile ingineresti (-26,1%) au înregistrat scăderi.

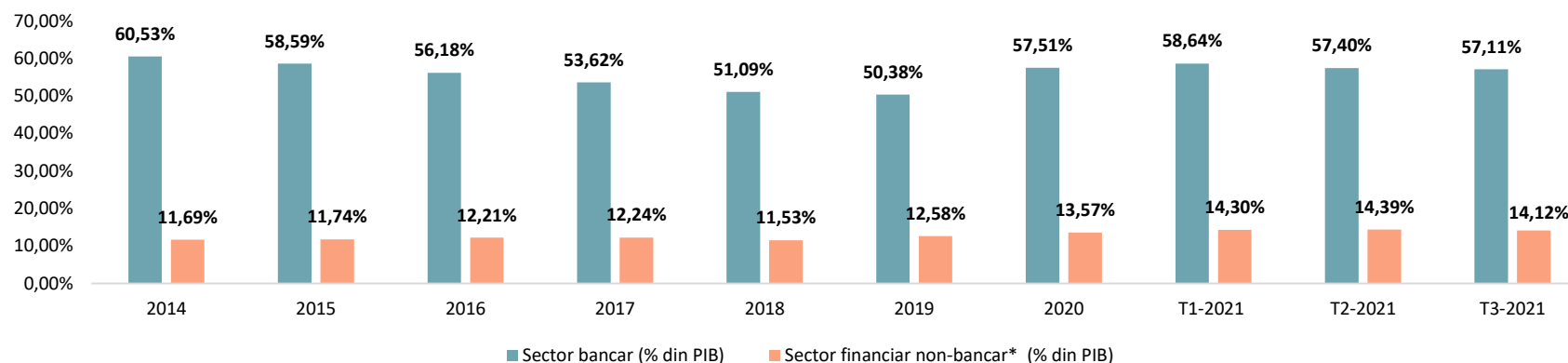
Producția industrială a scăzut în România cu 8,6% ca serie brută, respectiv cu 6,1% ca serie ajustată sezonier în luna octombrie 2021 față de octombrie 2020. Cele mai semnificative scăderi au fost înregistrate de industria prelucrătoare (-12,1%) și industria extractivă (-3,1%). Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat a crescut cu 15,3%.

Comerțul cu amănuntul (serie ajustată sezonier) a crescut cu 0,2% în zona euro și cu 0,3% în Uniunea Europeană în luna octombrie 2021 comparativ cu luna precedentă. Față de aceeași perioadă a anului anterior, comerțul cu amănuntul (serie ajustată sezonier) a crescut cu 1,4% în zona euro și cu 2,3% în UE în luna octombrie 2021. În UE, volumul a crescut cu 9,0% pentru comerțul cu amănuntul al carburanților și cu 3,8% pentru comerțul cu amănuntul al produselor nealimentare, în timp ce comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, băuturi și tutun a scăzut cu 0,8%. Dintre statele membre pentru care sunt disponibile date, cele mai mari creșteri anuale ale volumului comerțului cu amănuntul au fost înregistrate în Slovenia (+34,3%), Polonia (+12,4%) și Estonia (+11,0%), pe când cele mai semnificative scăderi au fost observate în Germania (-2,8%), Letonia (-2,3%) și Irlanda (-1,9%). **În România, volumul cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul** a crescut în octombrie 2021 cu 4,0% ca serie brută și cu 5,5% ca serie ajustată sezonier față de octombrie 2020. Creșterea volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul a avut loc ca urmare a creșterilor înregistrate în ceea ce privește comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (+6,3%), urmat de vânzările de produse nealimentare (+3,9%) și de vânzările de produse alimentare, băuturi și tutun (+2,7%).

Indicatorul sentimentului economic (ESI) a atins valoarea de 116,5 puncte în Uniunea Europeană în luna noiembrie 2021, situându-se peste nivelurile înregistrate în perioada pre-criză. În luna noiembrie 2021, încrederea în comerțul cu amănuntul și-a revenit cu 1,6 puncte față de valoarea înregistrată în luna precedentă. În România, indicatorul sentimentului economic înregistrează o valoare mai scăzută față de media UE, situându-se în luna noiembrie 2021 la un nivel de 99,5 puncte, în scădere ușoară față de luna octombrie (99,8 puncte). În România, încrederea în sectorul industrial și-a revenit cu 1,7 puncte față de valoarea înregistrată în luna anterioară, în timp ce încrederea în sectorul comerțului cu amănuntul s-a diminuat cu 1,0 puncte comparativ cu luna precedentă.

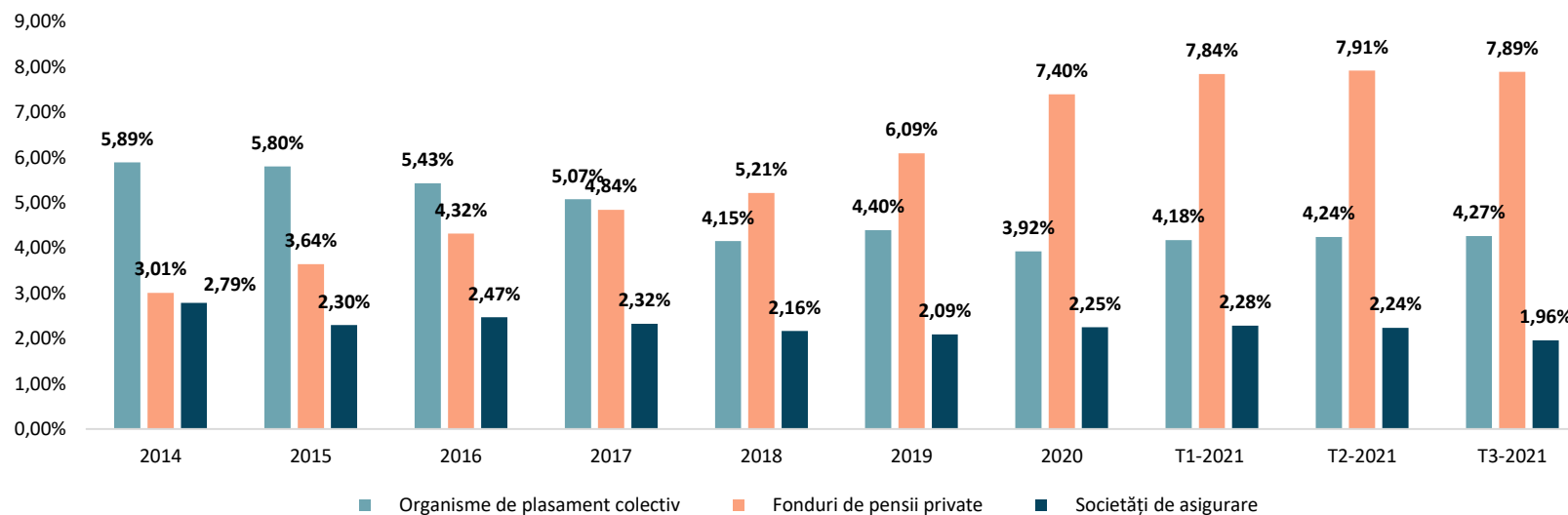
Dimensiunea sectorului financiar bancar versus nebanca

Activele piețelor financiare bancare și nebanca din România (% PIB)

* nu sunt incluse IFN-urile

Activele piețelor financiare nebanca din România (% PIB)

Sursă: BNR, INS, ASF

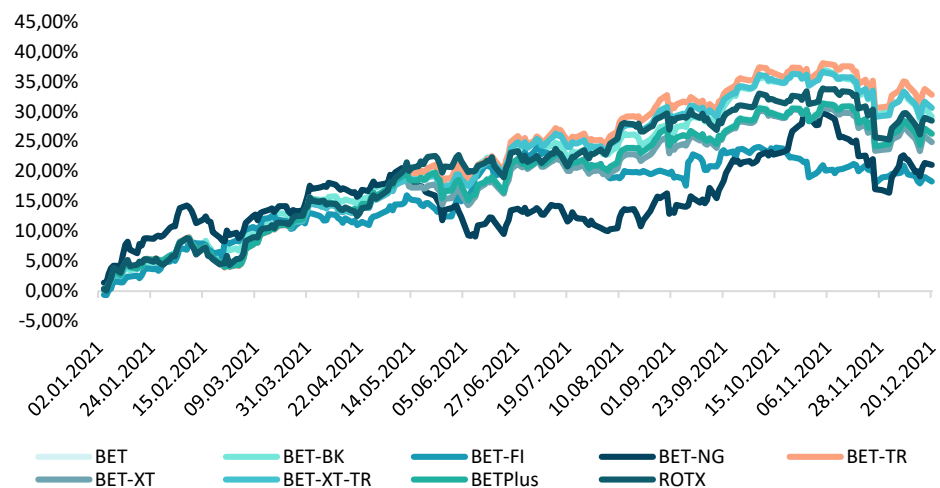
Evenimente importante și tendințe pe piața financiară din România

Evoluția indicilor bursieri în 2021 (30.12.2020 = 100)

Data	BET	BET-BK	BET-FI	BET-NG	BET-TR
20.12.2021	26,36%	29,17%	18,28%	21,07%	32,81%

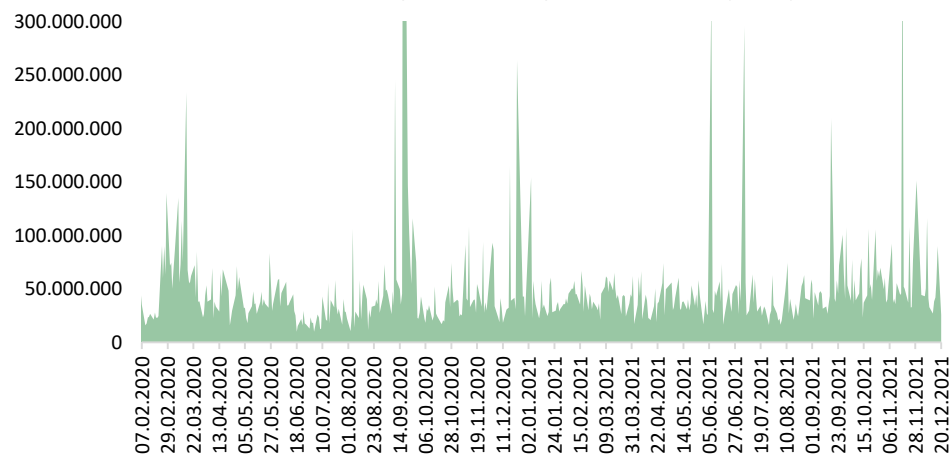
Data	BET-XT	BET-XT-TR	BETPlus	ROTX
20.12.2021	24,90%	30,61%	26,25%	28,45%

Evoluția indicilor bursieri locali

Sursa: BVB; Calcule ASF

Valoarea de tranzacționare a acțiunilor la BVB (RON)

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Evoluția datoriei guvernamentale (% PIB)

	2019-T1	2019-T2	2019-T3	2019-T4	2020-T1	2020-T2	2020-T3	2020-T4	2021-T1	2021-T2
Italia	136,0	137,3	136,5	134,3	137,5	149,1	154,2	155,6	159,6	156,3
Franța	98,7	98,5	99,4	97,5	100,7	113,0	115,4	115,0	117,9	114,6
Spania	98,4	98,5	97,5	95,5	99,2	110,3	114,1	120,0	125,3	122,8
Zona euro	86,0	85,8	85,4	83,6	85,7	94,4	96,6	97,3	100,0	98,3
UE	79,6	79,4	78,8	77,2	78,9	87,2	89,2	90,1	92,4	90,9
Ungaria	68,3	67,1	67,1	65,5	65,8	70,2	73,8	80,1	80,8	77,4
Germania	61,1	60,5	60,4	58,9	60,1	66,4	69,1	68,7	69,9	69,7
Polonia	48,9	47,7	46,9	45,6	47,5	54,6	56,5	57,4	59,0	57,4
România	33,8	33,8	35,1	35,3	37,4	40,7	43,1	47,4	47,7	47,5
Bulgaria	20,7	20,1	20,3	20,0	19,9	21,2	25,0	24,7	24,7	24,7

Sursa: Eurostat

Ponderea datoriei guvernamentale în PIB este de 98,3% în zona euro pentru trimestrul II 2021, în creștere comparativ cu nivelul înregistrat în trimestrul IV 2019 (83,6%), înainte de criza generată de COVID-19. La nivelul statelor membre UE, există o eterogenitate considerabilă a nivelului de îndatorare, ponderea datoriei publice în PIB variind de la 19,6% (Estonia) la 207,2% (Grecia).

România se situează printre statele membre UE cu un nivel scăzut de îndatorare (47,5%), sub media de îndatorare a statelor membre ale UE de 90,9% din PIB.

Potrivit BNR, investițiile directe ale nerezidenților în România (ISD) au însumat o valoare de circa 6,9 miliarde euro în primele 10 luni ale anului 2021 față de valoarea de aproximativ 2,1 miliarde euro în perioada ianuarie-octombrie 2020.

Pe de altă parte, contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 13,9 miliarde euro față de circa 8,8 miliarde euro în perioada similară a anului precedent.

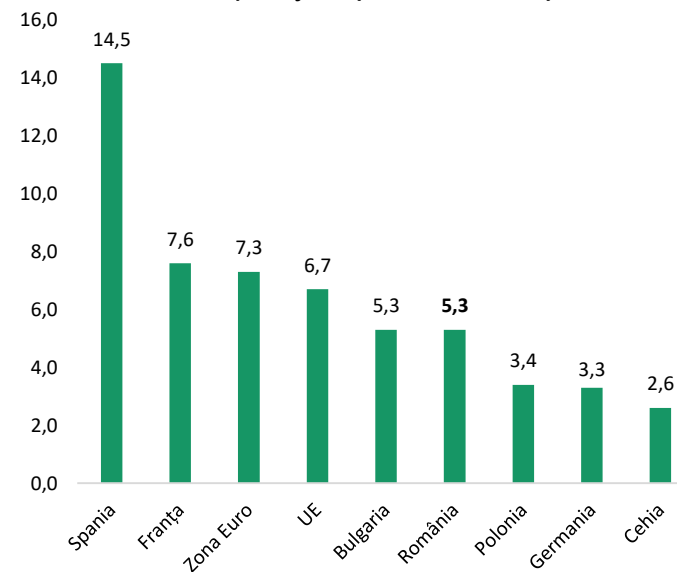
Evoluția contului curent a fost însoțită de o creștere a datoriei externe totale cu circa 5,8 miliarde euro în perioada ianuarie–octombrie 2021 la aproximativ 133 miliarde euro.

Rata șomajului ajustată sezonier în zona euro s-a situat la 7,3% în luna octombrie 2021, în scădere cu 0,1 pp față de luna precedentă. La nivelul UE, rata șomajului s-a menținut la nivelul de 6,7%.

Rata șomajului ajustată sezonier în România s-a situat în octombrie 2021 la o valoare de 5,3%, valoare similară cu cea înregistrată în luna anterioară, conform datelor publicate de INS.

La nivel local, se menține tendința conform căreia rata șomajului în rândul bărbaților (5,7%) este mai mare față de rata șomajului la femei (4,8%).

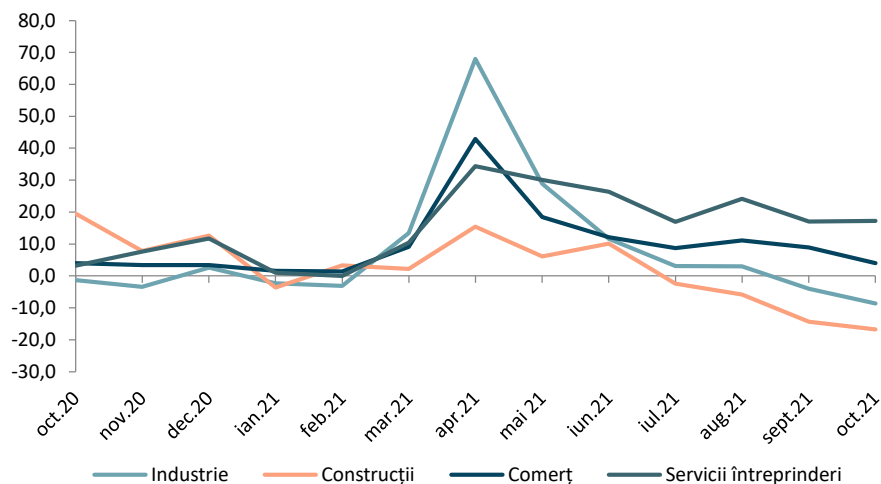
Rata șomajului (octombrie 2021)

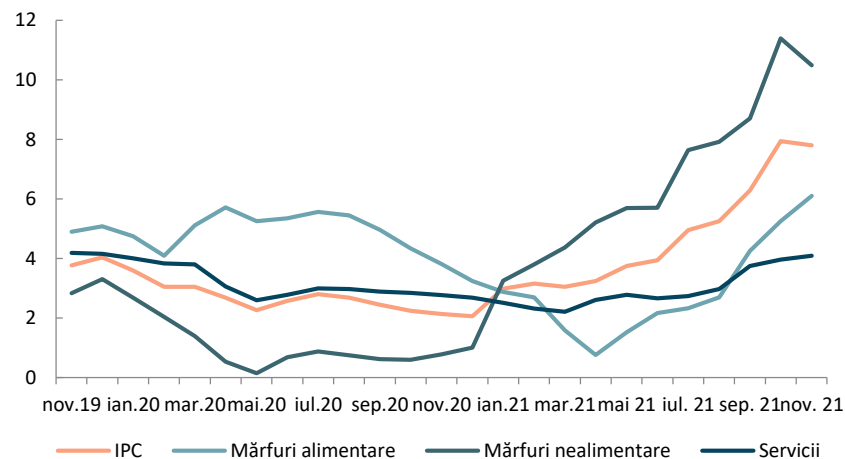
Sursa: Eurostat, date ajustate sezonier

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Principalii indicatori privind activitatea sectorială (variație anuală, %)

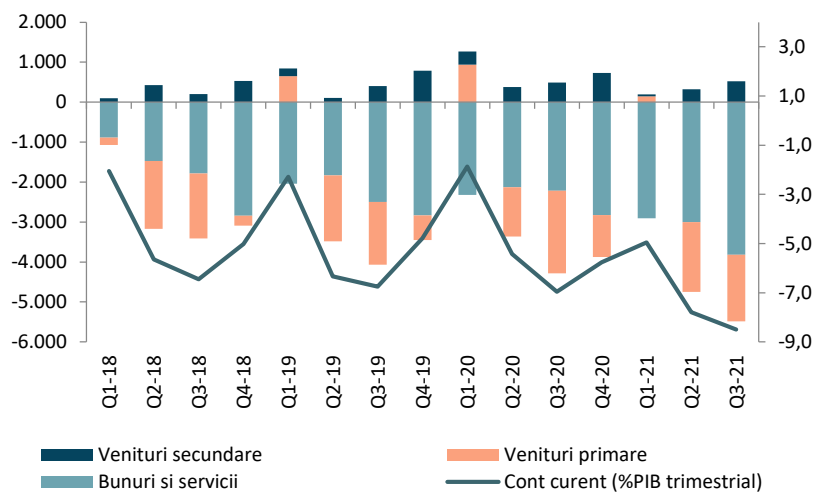

Evoluția ratei anuale a inflației

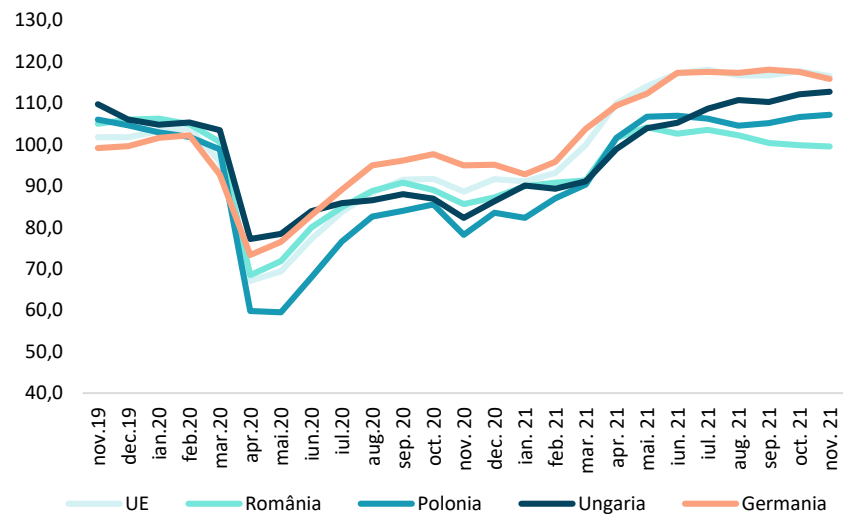
Sursa: INS, calcule ASF

Evoluția contului curent pe componente (mil. euro)

Sursă: BNR, calcule ASF

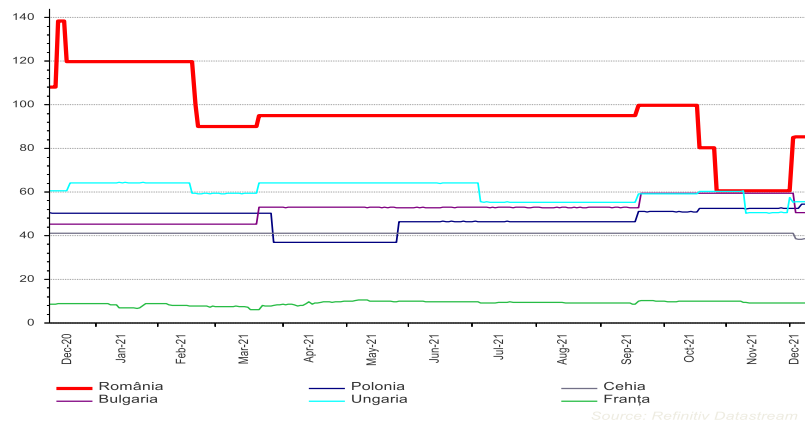
Indicele sentimentului economic în UE

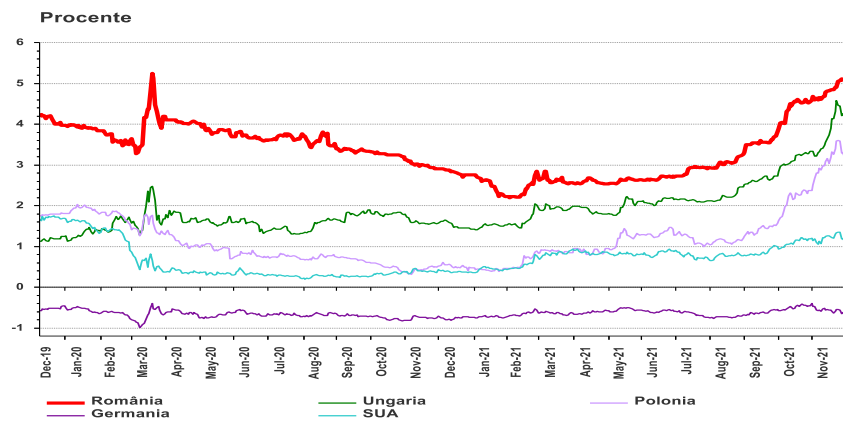
Sursă: Eurostat

Riscul macroeconomic în România: poziția externă și percepția pieței asupra riscului suveran

Evoluția cotațiilor CDS pentru obligațiuni suverane în regiunea ECE (5 ani, USD)

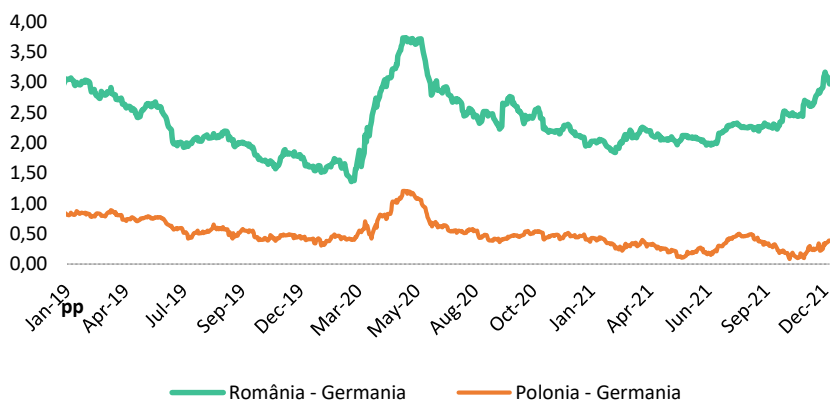
Randamentele titlurilor de stat (5 ani, LC)

Sursa: Datastream

Randamentele titlurilor de stat românești (5 ani) au crescut cu 9,6% în noiembrie 2021 comparativ cu luna precedentă, situându-se la o valoare medie de 4,81%, în timp ce randamentele titlurilor de stat pe 5 ani ale Germaniei s-au menținut în teritoriu negativ, la valori foarte scăzute (valoare medie de -0,56% în noiembrie 2021).

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României (10 ani, LC)

Sursa: Datastream, calcule ASF

Cotațiile CDS ale României au scăzut cu 32% în luna noiembrie 2021 față de luna anterioară, la o valoare medie de 60,54 bp. Cotațiile CDS ale Franței au scăzut, de asemenea, până la o valoare medie de 9,37 bp în noiembrie.

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României pe 10 ani denumite în euro și cele similare ale Germaniei, s-a majorat ușor la începutul lunii martie 2021. La începutul lunii decembrie 2021 acesta înregistrează un trend descendent.

Riscul de piață: Evoluția indicilor locali și internaționali la finalul lunii noiembrie 2021

Randamentele burselor de acțiuni

Indici internaționali	1 lună	3 luni	6 luni
EA (EUROSTOXX)	-3,29%	-2,87%	1,83%
FR (CAC 40)	-1,60%	0,61%	4,25%
DE (DAX)	-3,75%	-4,64%	-2,08%
IT (FTSE MIB)	-3,95%	-0,75%	2,56%
GR (ASE)	-3,38%	-6,01%	-3,03%
IE (ISEQ)	-8,23%	-10,69%	-4,67%
ES (IBEX)	-8,31%	-6,12%	-9,22%
UK (FTSE 100)	-2,46%	-0,85%	0,52%
US (DJIA)	-3,73%	-2,48%	-0,13%
IN (NIFTY 50)	-3,90%	-0,87%	8,99%
SHG (SSEA)	0,47%	0,56%	-1,44%
JPN (N225)	-3,71%	-0,95%	-3,60%

Indicii europeni analizați au înregistrat evoluții negative (1 lună). Cea mai semnificativă scădere a fost înregistrată de indicele IBEX (ES: -8,31%), urmat de indicele ISEQ (IE: -8,23%).

Principalii indici americani și asiatici au prezentat evoluții negative, cu excepția indicelui SSEA (SHG: +0,47%). Prin urmare, cea mai semnificativă scădere a fost observată la indicele NIFTY 50 (IN: -3,90%), urmat de indicele DJIA (US: -3,73%).

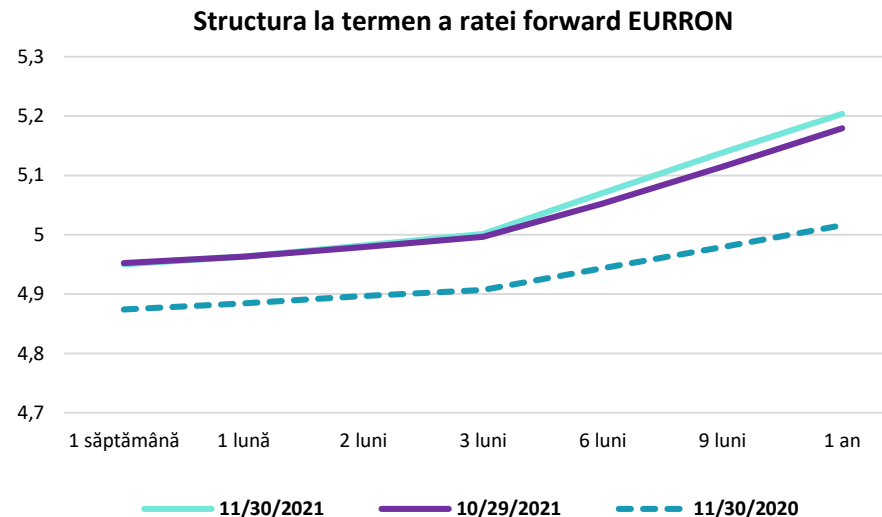
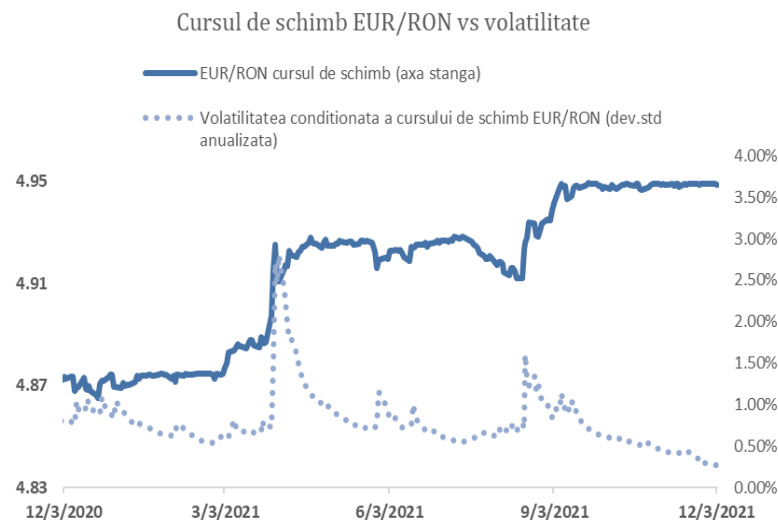
Indici BVB	1 lună	3 luni	6 luni
BET	-3,25%	0,15%	6,69%
BET-BK	-3,66%	2,91%	9,44%
BET-FI	0,03%	-0,46%	5,81%
BET-NG	-9,44%	3,48%	2,63%
BET-TR	-3,23%	0,78%	9,94%
BET-XT	-3,78%	0,46%	7,00%
BET-XT-TR	-3,76%	0,95%	9,90%
BETPlus	-3,11%	0,05%	6,49%
ROTX	-4,35%	-1,16%	3,96%

Indicii bursei BVB au prezentat evoluții negative (1 lună), cu excepția indicelui BET-FI (+0,03%). Prin urmare, scăderile observate au fost cuprinse între -3,11% (indicele BETPlus) și -9,44% (indicele BET-NG).

Sursa: Datastream, calcule ASF

Notă: 1 lună=30.11.2021 vs. 29.10.2021; 3 luni=30.11.2021 vs. 31.08.2021; 6 luni=30.11.2021 vs. 31.05.2021

Riscul de piață: volatilitatea randamentelor obligațiunilor guvernamentale și a cursului de schimb EURRON

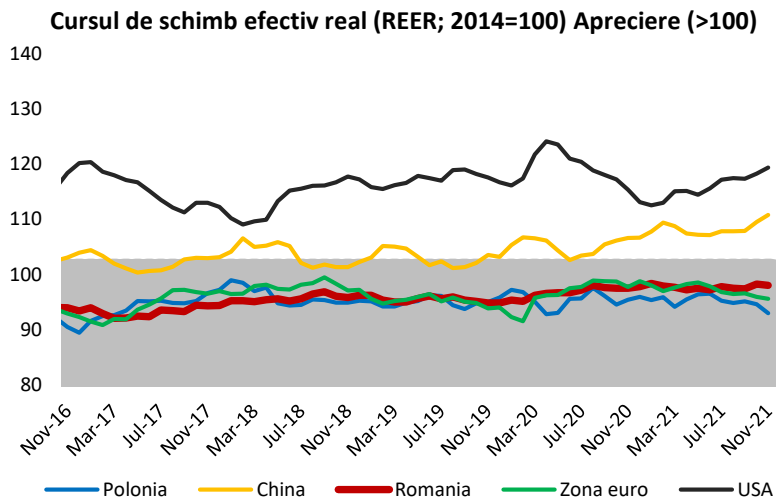

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

În România, inflația și-a continuat tendința de creștere și în luna noiembrie a ajuns la 7,8%, cea mai ridicată valoare din ultimii 10 ani, mult peste prognoza BNR de 5,6% pentru trimestrul IV, ca urmare a creșterii prețurilor la energie. **România are nu doar cea mai mare inflație din ultimii 10 ani, dar și cea mai mare inflație din regiune.** În răspuns, BNR a crescut rata de politică monetară în noiembrie la 1,75%, iar o altă mărire de 0,5% este așteptată de piețele financiare pentru reducerea inflației. Pe fondul creșterii accelerate a inflației, cursul de schimb s-a depreciat rapid și este foarte aproape de cotația de 4.95 eur/ron încă din octombrie.

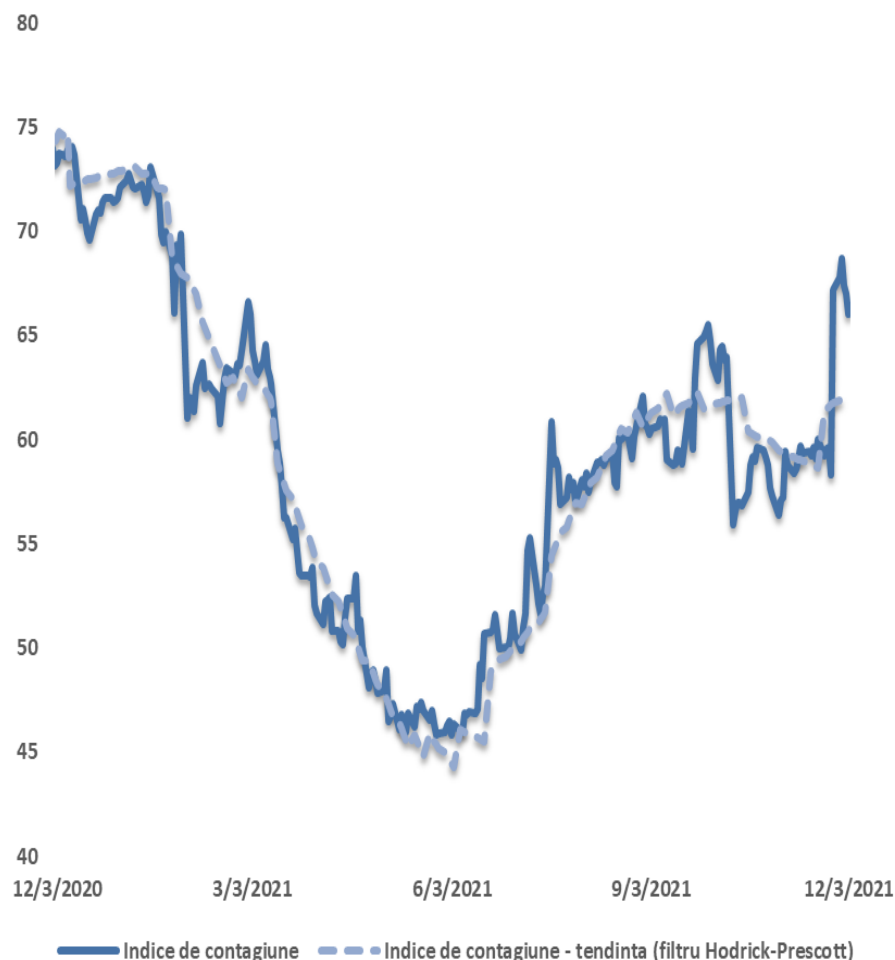
Acumularea tensiunilor financiare pentru economia din România este explicată de agravarea crizei sanitare, creșterea incertitudinii politice, lipsa măsurilor credibile și coerente, deteriorarea activității industriale, precum și de creșterea rapidă a inflației. Acești factori macrofinanciar au condus la o depreciere rapidă a monedei naționale. Pe moment, creșterea ratei de politică monetară, precum și așteptările de creștere a acesteia, au temperat pe moment deprecierea leului. Cu toate că economia românească a cunoscut o creștere a gradului de stres financiar, agențiile de rating nu au scăzut evaluarea de țară pentru România, care a primit de la Uniunea Europeană o ancoră de stabilitate financiară sub forma programului PNRR. Inflația ridicată scade puterea de cumpărare și reduce salariile și veniturile din dobânzi în termeni reali. Ratele reale ale dobânzilor la depozitele de economii din România sunt în continuare vizibil negative. În plus, diferențialul de inflație dintre România și țările din zona euro erodează competitivitatea economiei românești.

Structura la termen a ratei forward pentru cursul de schimb EURRON cu scadențe între o săptămână și 12 luni indică așteptările pieței. Există așteptări de apreciere a cursului de schimb EURRON pentru maturitățile cuprinse între 2 și 12 luni față de luna anterioară.

Sursa: BIS, calcule ASF

Contagiunea în randamente

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Indicele de contagiunea măsoară contribuția marginală a piețelor externe de capital la bursa românească. Piața de capital din România este sensibilă la aceiași factori de risc regionali care influențează randamentele burselor din Austria, Polonia, Ungaria, Bulgaria. Există o legătură puternică între efectul de contagiune și randamentul companiilor, deoarece creșterea contagiunii are tendința de a diminua randamentul companiilor listate la Bursa de Valori București.

Începând cu luna iunie 2021 contagiunea a început să crească ușor pe fondul reducerii incertitudinii, dar și a climatului de exuberanță pe mai multe burse care au avut o tendință de creștere foarte rapidă.

Scăderea principalilor indici bursieri la începutul lunii decembrie validează prognozele anterioare și sugerează începutul unui proces de re-ajustare a piețelor de capital înspre valorile de echilibru.

Creșterea rapidă economică, însoțită de o creștere rapidă a inflației și a așteptărilor optimiste de creștere economică, au generat, alături de alți factori macrofinanciar, o creștere rapidă susținută și cu mult peste media pe termen lung a cotațiilor activelor de pe piețele financiare

Saltul în contagiune, care este o creștere bruscă și neașteptată, a fost generat de scăderile de pe principalele piețe de capital europene care sunt o reacție la apariția variantei Omicron și a inflației ridicate din economiile europene.

Creșterea piețelor de capital fără un fundament economic au creat premisele unui climat investițional care pot genera bule speculative sau scăderi bruște pe fondul marcării profitului.

Indicatori privind lichiditatea la BVB

Activitatea de tranzacționare a BVB (toate segmentele) în noiembrie 2021

Săptămâna / luna	Numărul tranzacțiilor	Volumul	Valoarea	
			LEI	%
Total 01-05 noiembrie 2021	26.734	139.548.804	240.656.315	15,75%
Total 08-12 noiembrie 2021	29.447	155.279.087	260.942.106	17,07%
Total 15-19 noiembrie 2021	30.445	191.047.582	587.739.540	38,46%
Total 22-26 noiembrie 2021	33.656	181.323.576	287.622.461	18,82%
Total 29-30 noiembrie 2021	10.486	87.954.290	151.332.655	9,90%
Total noiembrie 2021	130.768	755.153.339	1.528.293.078	100,00%

Sursa: BNR, date BVB, calcule ASF

Cele mai tranzacționate companii la BVB în noiembrie 2021 (segment principal)

Symbol	Piață principală		Deal		Total	
	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%
AQ	12.126.734	1,32%		0,00%	378.794.134	26,47%
TLV	245.822.455	26,78%	113.212.474	81,42%	359.034.928	25,09%
SNP	75.435.711	8,22%		0,00%	75.435.711	5,27%
M	75.301.822	8,20%		0,00%	75.301.822	5,26%
FP	63.401.267	6,91%	2.074.600	1,49%	65.475.867	4,58%
TRP	63.482.257	6,91%		0,00%	63.482.257	4,44%
SNN	62.158.068	6,77%		0,00%	62.158.068	4,34%
SNG	51.108.166	5,57%		0,00%	51.108.166	3,57%
BRD	44.836.365	4,88%		0,00%	44.836.365	3,13%
ONE	43.487.315	4,74%		0,00%	43.487.315	3,04%
EL	23.571.506	2,57%		0,00%	23.571.506	1,65%
TTS	23.003.606	2,51%		0,00%	23.003.606	1,61%
PREB	3.320.027	0,36%	16.325.762	11,74%	19.645.790	1,37%
TGN	15.818.863	1,72%	404.889	0,29%	16.223.752	1,13%
TEL	15.834.376	1,72%		0,00%	15.834.376	1,11%
Top 15 Total						92,05%

Sursa: BNR, date BVB, calcule ASF

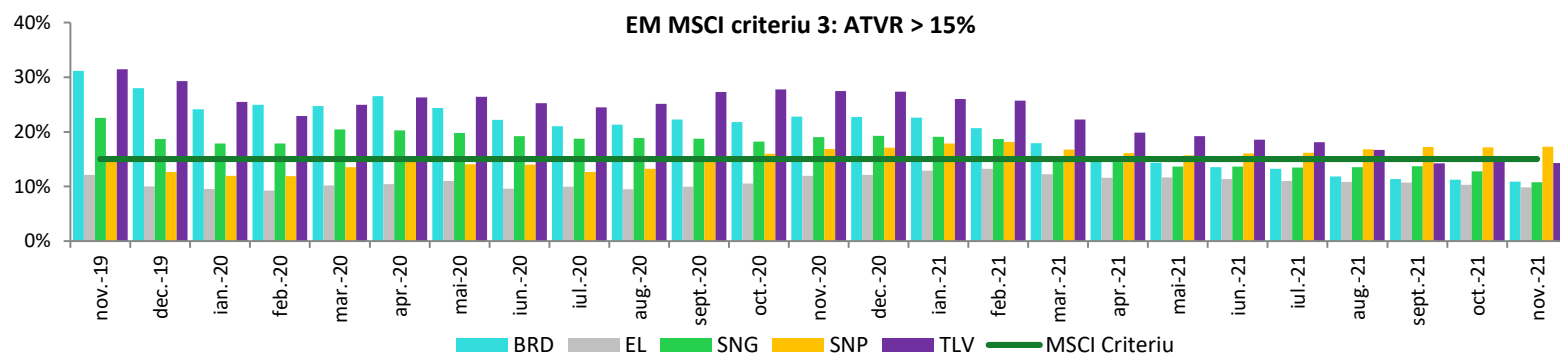
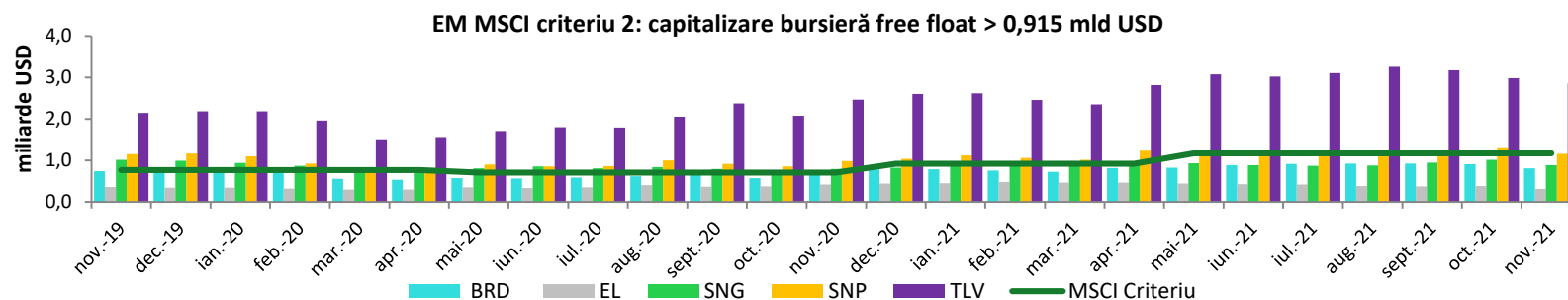
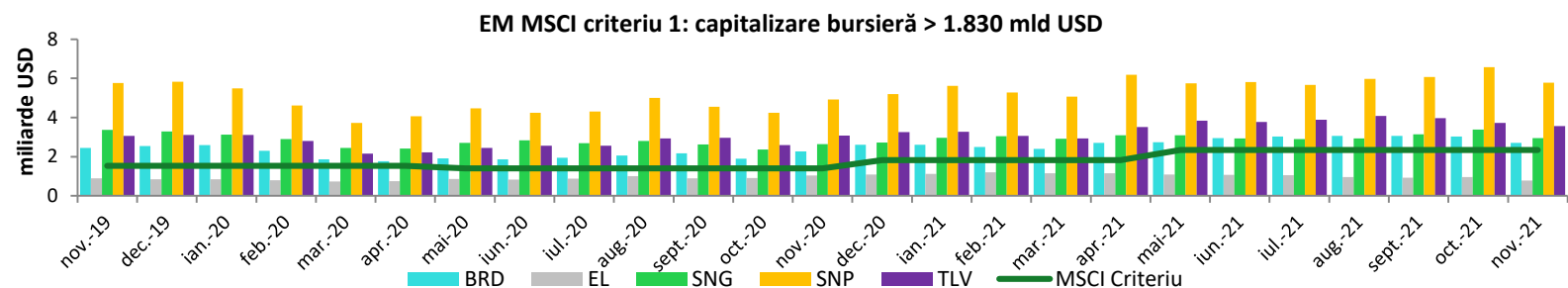
Sursa: BVB

Topul intermediarilor în noiembrie 2021

Poziție (luna)	Denumire intermediar	Valoarea tranzacționată (lunară)	% din total valoare (lunară)
1	SWISS CAPITAL S.A.	1.320.744.275	45,94
2	BANCA COMERCIALA ROMANA	263.829.681	9,18
3	BT CAPITAL PARTNERS	243.488.329	8,47
4	SSIF BRK FINANCIAL GROUP S.A.	239.019.013	8,31
5	TRADEVILLE	221.919.416	7,72
6	WOOD & COMPANY FINANCIAL SERVICES, a.s. PRAGA	198.710.863	6,91
7	GOLDRING	89.857.994	3,13
8	RAIFFEISEN CENTROBANK AG	51.425.202	1,79
9	IFB FINWEST	47.782.029	1,66
10	BRD Groupe Societe Generale	46.227.779	1,61
11	PRIME TRANSACTION	46.127.263	1,6
12	ESTINVEST	34.876.903	1,21
13	INTERFINBROK CORPORATION	21.805.070	0,76
14	Alpha Bank Romania SA	20.541.464	0,71
15	CONCORDE SECURITIES LTD	12.659.962	0,44
Top 15 Total			99,44

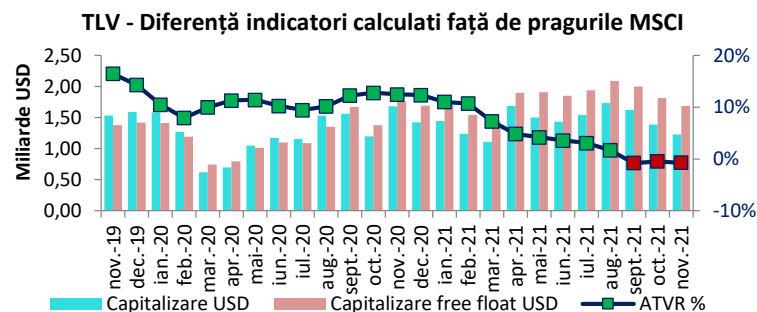
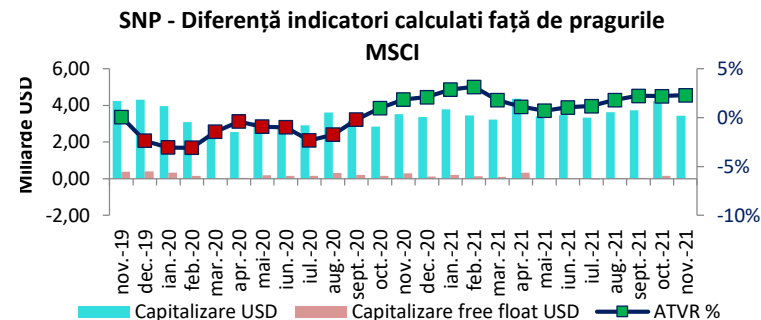
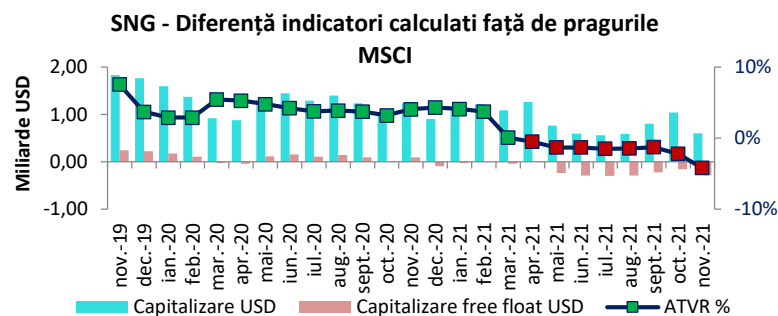
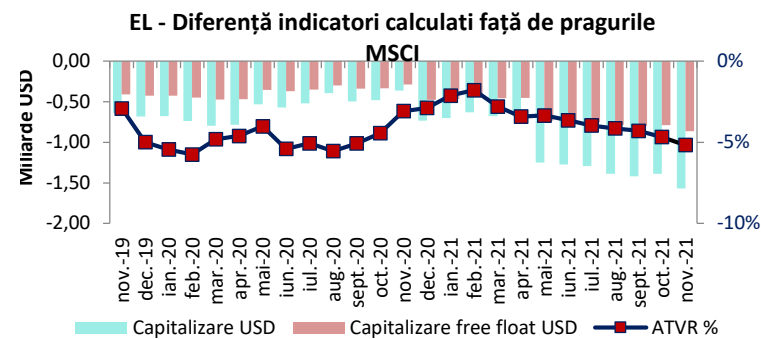
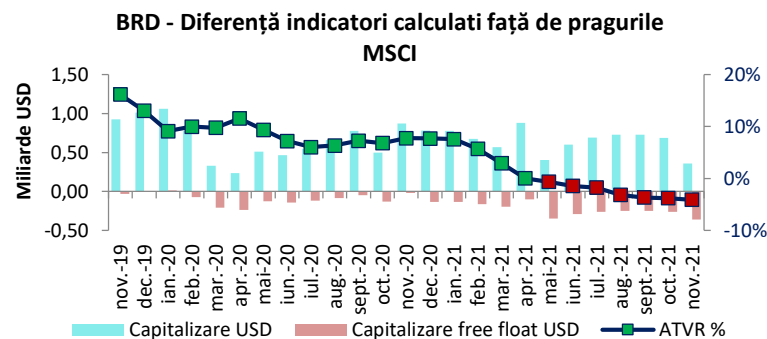
Capitalizarea bursieră a înregistrat o creștere de 40% la finalul lunii noiembrie 2021 comparativ cu finalul anului 2020, în timp ce, comparativ cu finalul anului 2019, a fost înregistrată o creștere de 19%. În luna noiembrie 2021 primele 3 companii tranzacționate la BVB au fost: AQUILA PART PROD COM (AQ) cu o pondere de 26,47% din valoarea totală tranzacționată în perioada respectivă, Banca Transilvania SA (TLV: 25,09%) și OMV PETROM SA (SNP: 5,27%).

Criterii de lichiditate conform metodologiei MSCI

Sursa: Calcule ASF, 30.11.2021

Criterii de lichiditate conform metodologiei MSCI

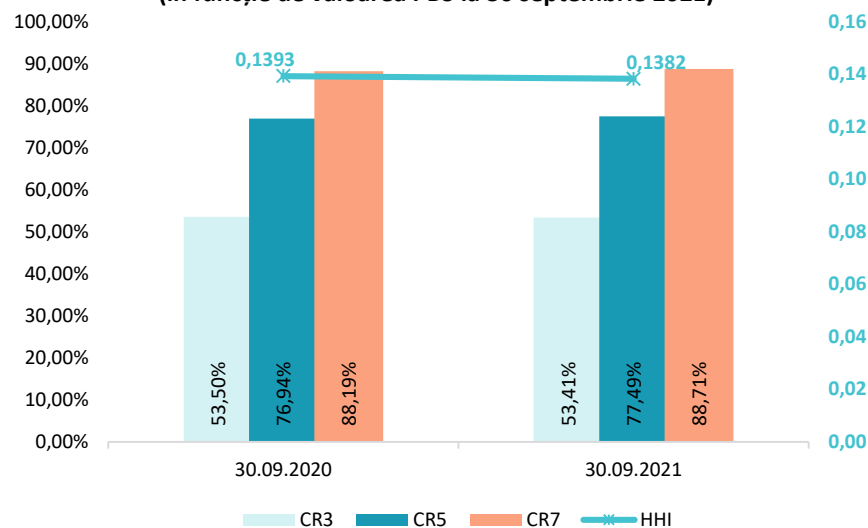
Variația indicatorilor față de pragurile MSCI (Noiembrie 2021)

Companie	Cap. bln. USD	Free float bln. USD	ATVR %
BRD	0,36	-0,36	-4,12%
EL	-1,57	-0,86	-5,16%
SNG	0,60	-0,29	-4,23%
SNP	3,43	-0,02	2,28%
TLV	1,23	1,68	-0,74%

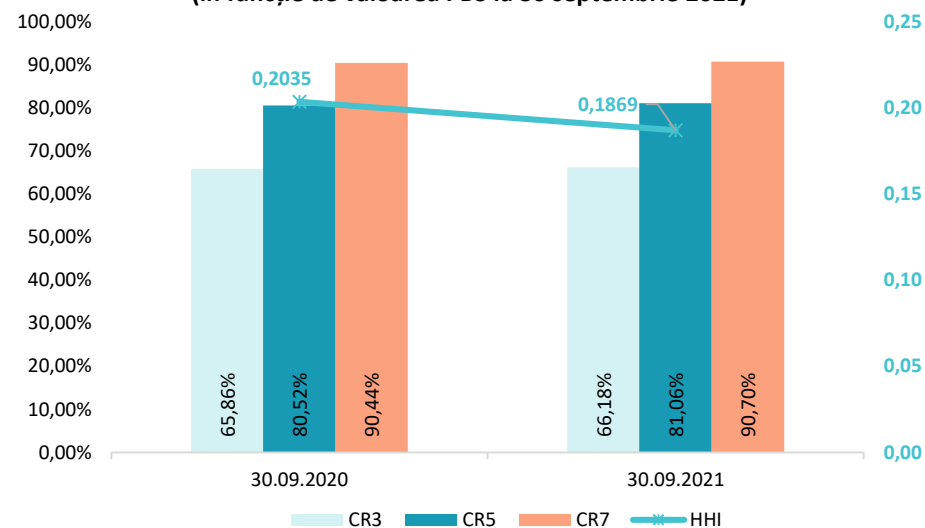
Coeficienții pentru calculul Free Float au fost modificați în luna Iulie 2019, conform Wood si Berenberg. Criteriile MSCI au fost modificate începând cu luna Mai 2021, conform raportului MSCI privind criteriile pentru clasificarea țărilor.

Riscul de concentrare

**Gradul de concentrare a societăților de asigurări generale
(în funcție de valoarea PBS la 30 septembrie 2021)**

**Gradul de concentrare a societăților de asigurări de viață
(în funcție de valoarea PBS la 30 septembrie 2021)**

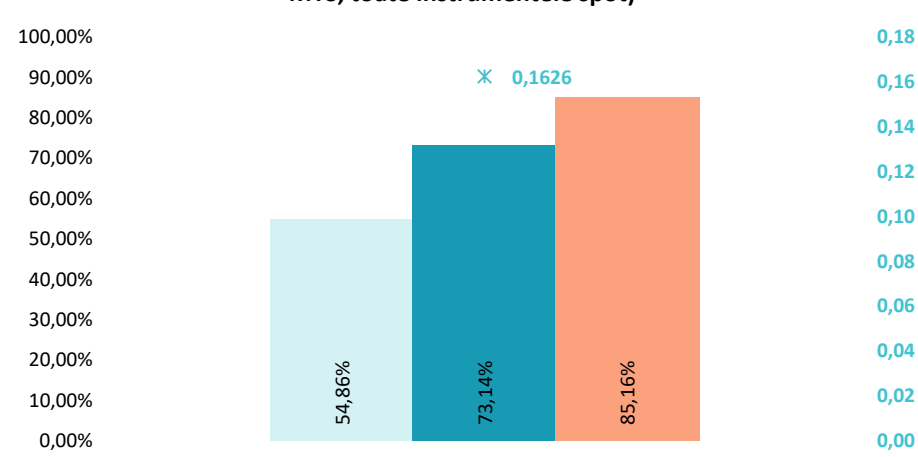

**Gradul de concentrare a fondurilor de investiții din România
(în funcție de valoarea activelor nete - 30 septembrie 2021)**

Sursa ASF

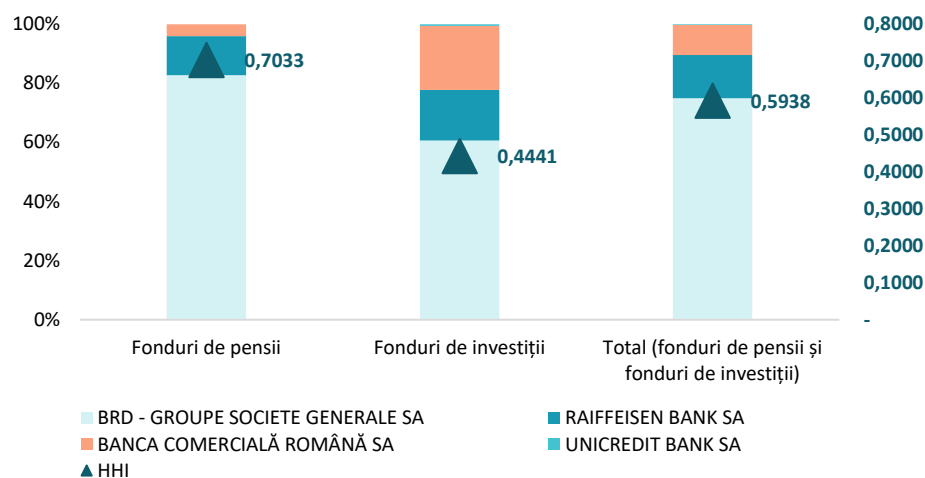
**Gradul de concentrare a intermediarilor la BVB
(în funcție de valoarea tranzacțiilor în noiembrie 2021 - Segmentul principal și MTS, toate instrumentele spot)**

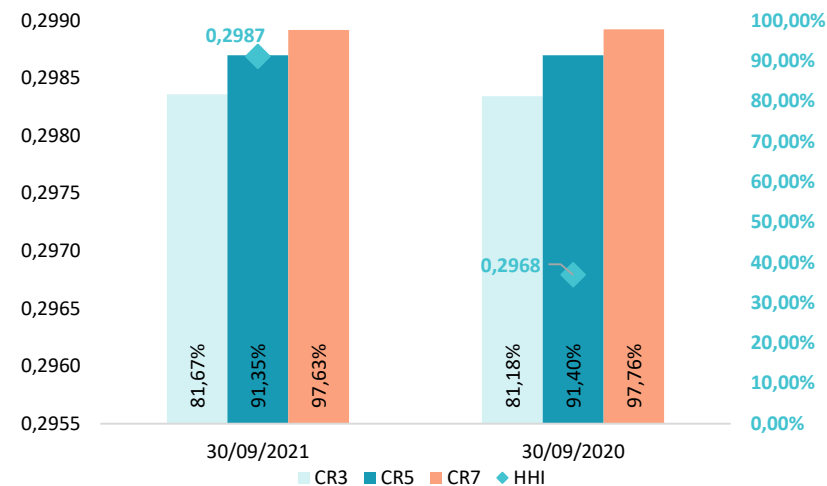
Sursa ASF

Riscul de concentrare

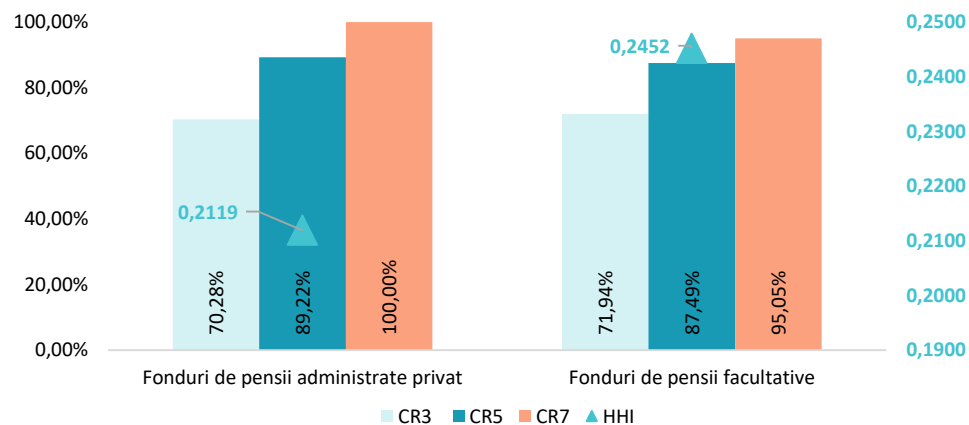
Gradul de concentrare al depozitarilor pentru fondurile de pensii private și fondurile de investiții (în funcție de valoarea activelor totale la 30/09/2021)

Gradul de concentrare pe piața RCA (după volumul de PBS)

Gradul de concentrare al fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 29/11/2021)

Conform principalilor indicatori folosiți de Consiliul Concurenței, riscul de concentrare pe piața asigurărilor generale este de nivel mediu, în timp ce gradul de concentrare a pieței asigurărilor de viață este încă ridicat. Situația este similară în cazul pieței fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III), dar explicabilă prin motive obiective legate de mecanismul lor de funcționare și starea actuală a pieței.

Pe piața de capital, gradul de concentrare este mediu spre ridicat în cazul administratorilor fondurilor de investiții, dar și în cazul intermediarilor de la BVB, ca urmare a faptului că principalii participanți cumulează o pondere semnificativă din valoarea totală a activelor, respectiv din valoarea totală tranzacționată.

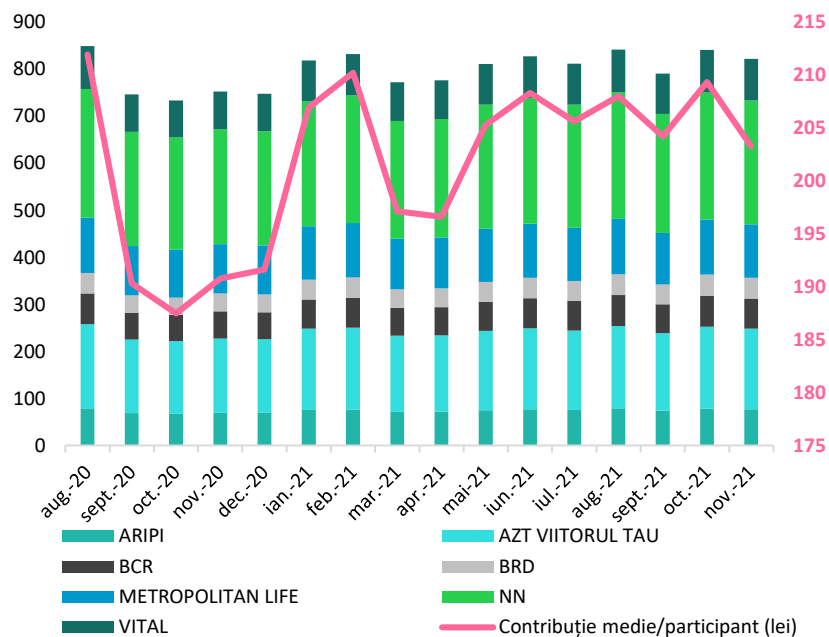
Gradul de concentrare este ridicat pentru piața RCA, precum și pentru depozitarea fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III) și a fondurilor de investiții.

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon II

Active totale, evoluția VUAN și numărul de participanți la 30 Noiembrie 2021

Fonduri de pensii administrate privat	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
ARIPI	7.665.750.507	808.579	5,65%
AZT VIITORUL TAU	18.436.856.341	1.629.160	5,47%
BCR	5.875.038.946	711.811	5,35%
BRD	3.390.261.332	497.497	4,17%
METROPOLITAN LIFE	11.884.671.125	1.084.382	5,21%
NN	30.101.509.404	2.055.984	5,54%
VITAL	8.624.951.668	974.325	5,61%
Total	85.979.039.322	7.761.738	n/a

Evoluția contribuțiilor brute (milioane lei)

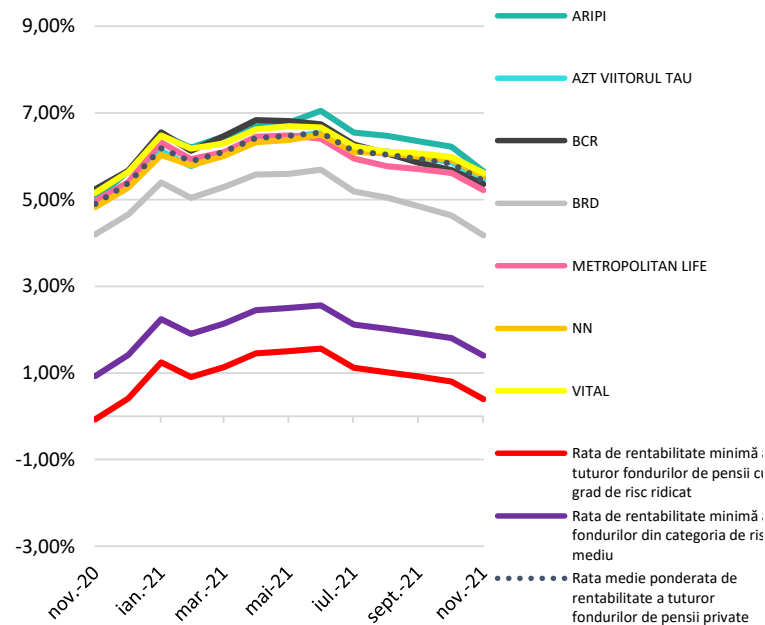

Participanți nou intrați în sistem la 30/11/2021

Participanți nou intrați în sistem

19.517 persoane

Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat

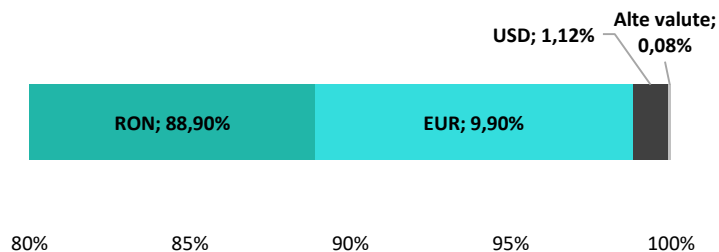

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon II

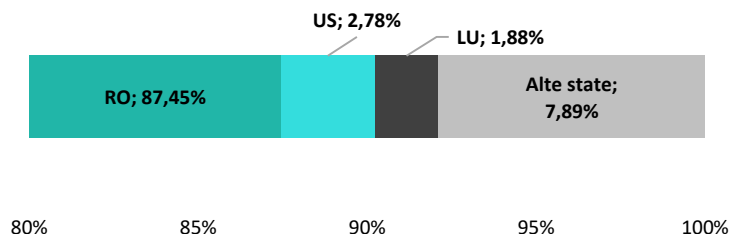
Structura activelor fondurilor de pensii administrate privat la 30/11/2021

Instrumente financiare	Valoare (RON)	Pondere în total active
Titluri de stat	52.259.285.789	60,80%
Acțiuni	21.273.318.582	24,75%
Obligațiuni corporative	5.707.920.636	6,64%
Fonduri de investiții	2.870.079.033	3,34%
Obligațiuni supranaționale	1.902.526.370	2,21%
Depozite	1.690.867.569	1,97%
Obligațiuni municipale	181.875.568	0,21%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	106.517.006	0,12%
Instrumente derivate	(905.004)	0,00%
Alte sume	(42.571.781)	-0,05%

Expunerea valutară și gradul de acoperire a riscului

Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii administrate privat

Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat, la finalul lunii noiembrie 2021, au atins nivelul de 85,98 miliarde lei, în creștere cu 18% comparativ cu aceeași dată a anului anterior. Investițiile fondurilor de pensii administrate privat s-au focalizat într-un procent de 87% în active românești, majoritatea fiind denuminate în lei. O mare parte a instrumentelor românești sunt reprezentate de titluri de stat sau acțiuni listate la BVB.

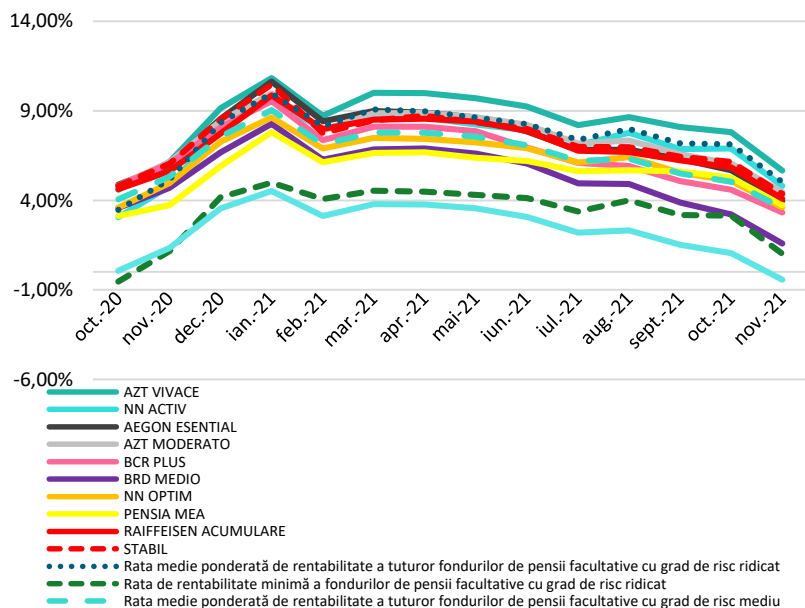
Sursa: ASF

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon III

Active totale, evoluția VUAN și numărul de participanți la 30 Noiembrie 2021

Fonduri de pensii facultative	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
AEGON ESENTIAL	10.671.643	3.935	3,98%
AZT MODERATO	339.729.022	45.462	4,46%
AZT VIVACE	125.508.125	20.775	5,66%
BCR PLUS	564.536.484	141.078	3,33%
BRD MEDIO	170.144.181	36.131	1,59%
GENERALI STABIL	32.024.517	5.517	4,36%
NN ACTIV	388.657.011	59.361	4,81%
NN OPTIM	1.405.168.282	210.986	3,61%
PENSIA MEA	119.669.257	21.592	3,74%
RAIFFEISEN ACUMULARE	122.062.696	15.879	4,10%
Total	3.278.171.218	560.716	n/a

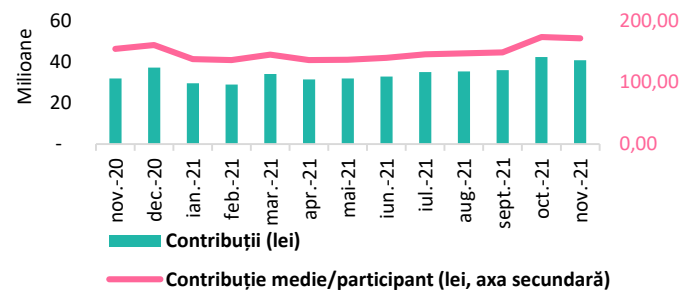
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative

Participanți nou intrați în sistem

Evoluția contribuțiilor brute

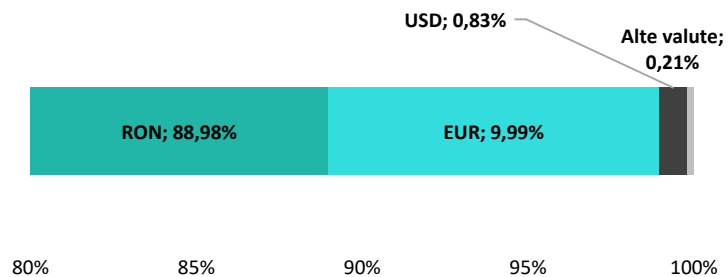

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon III

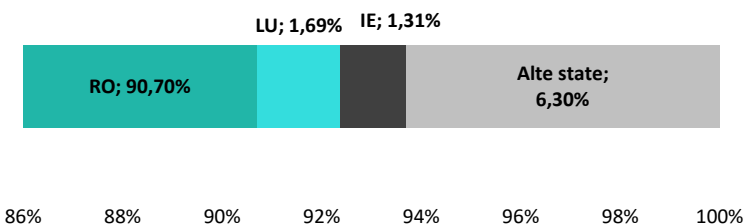
Structura activelor fondurilor de pensii facultative 30/11/2021

Instrumente financiare	Valoare ron	Pondere în total active
Titluri de stat	2.003.220.107	61,11%
Acțiuni	914.493.695	27,90%
Obligațiuni corporative	118.291.777	3,61%
Fonduri de investiții	81.974.057	2,50%
Obligațiuni supranaționale	64.713.418	1,97%
Depozite	61.292.936	1,87%
Obligațiuni municipale	22.718.653	0,69%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	7.687.790	0,23%
Alte sume	2.611.275	0,08%
Instrumente derivate	23.457	0,00%

Expunerea valutară

Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii facultative

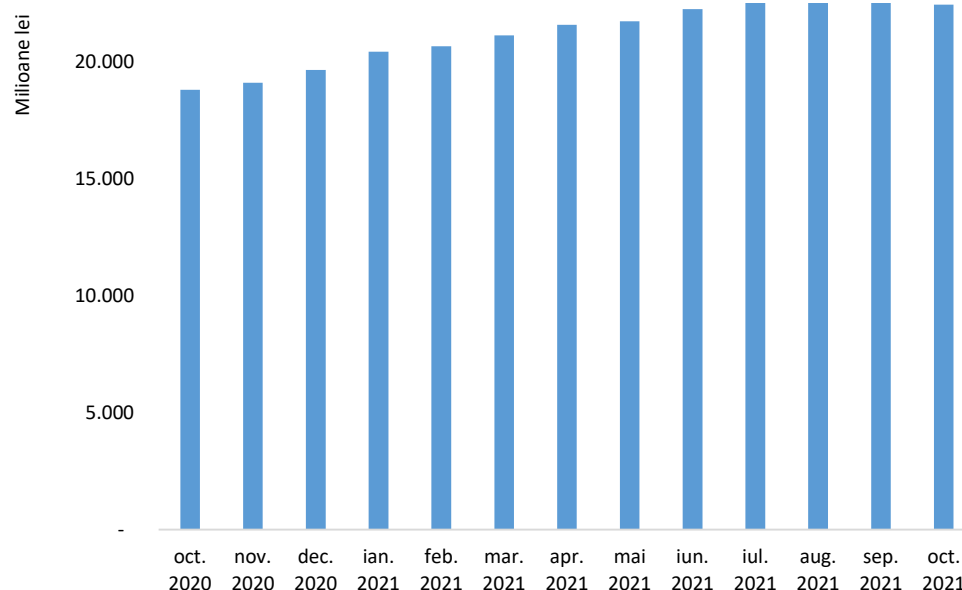

Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative a înregistrat un nivel de 3,28 miliarde lei la finalul lunii noiembrie 2021, având un avans anual de 15%. Cele mai multe investiții au fost efectuate local (91%), majoritatea fiind denuminate în lei (89%).

Sursa: ASF

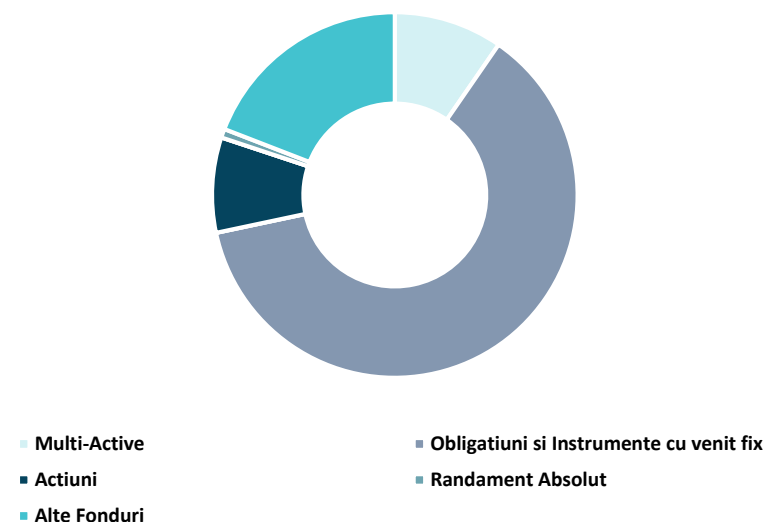
Evoluția fondurilor de investiții autorizate în România

**Evoluția activelor nete în perioada octombrie 2020 – octombrie 2021 -
Fonduri deschise de investiții**

Sursa: AAF

Cota de piață a FDI locale pe categorii de fonduri (octombrie 2021)

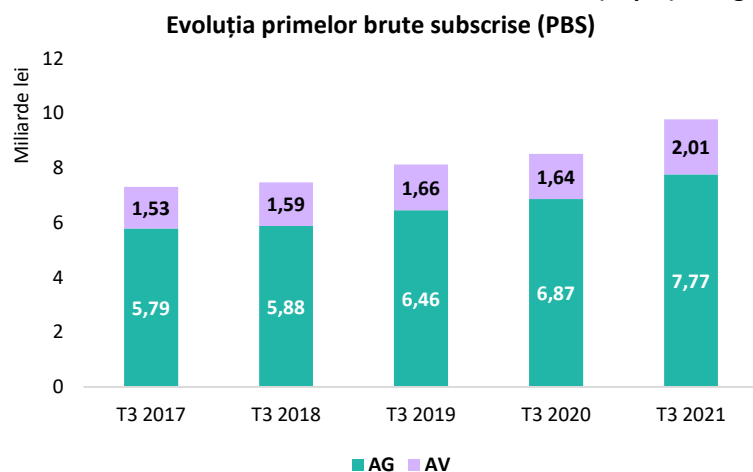
Conform datelor publicate de AAF, activele nete ale fondurilor deschise de investiții locale s-au situat la o valoare de aproximativ 22,5 miliarde lei în luna octombrie 2021, în scădere cu 2% comparativ cu septembrie 2021 (22,9 miliarde lei). La finalul lunii octombrie 2021, activele nete aferente fondurilor deschise locale de obligațiuni și instrumente cu venit fix au scăzut (-4%), în timp ce activele nete ale fondurilor deschise de acțiuni și randament absolut au înregistrat cele mai mari creșteri comparativ cu luna precedentă.

În luna octombrie 2021, fondurile deschise de obligațiuni și instrumente cu venit fix dețineau cea mai mare pondere în total active nete aferente fondurilor deschise de investiții (circa 62%¹), iar categoria “alte fonduri” deține o cotă de piață de aproximativ 19%.

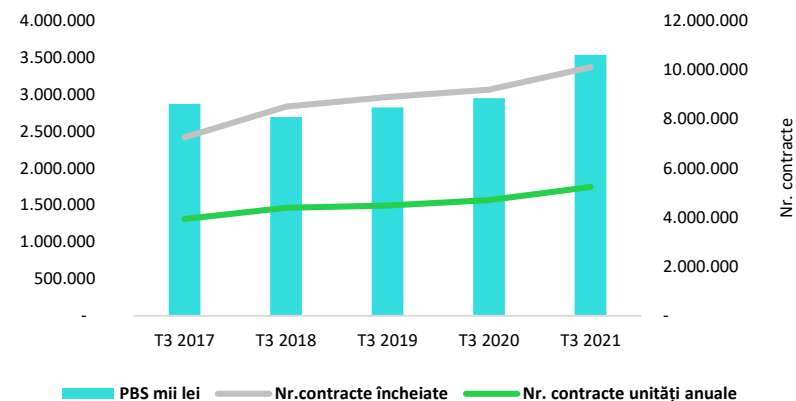
¹ A avut loc o reclasificare a fondurilor deschise de investiții la nivelul AAF

Evoluții specifice ale pieței de asigurări din România

Evoluția pieței asigurărilor (30 septembrie 2021)

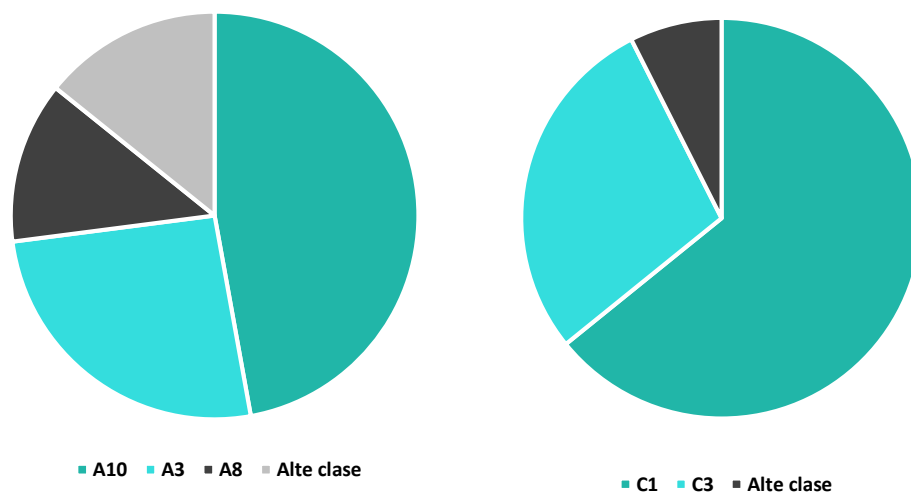

Evoluția primelor brute subscrise pe piața RCA

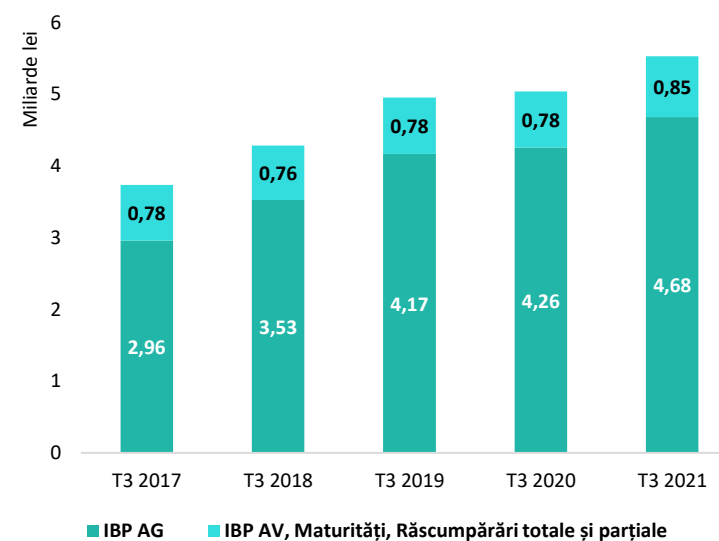
Sursa: ASF, date provizorii

Ponderea PBS pe clase de asigurare (AG stânga, AV dreapta)

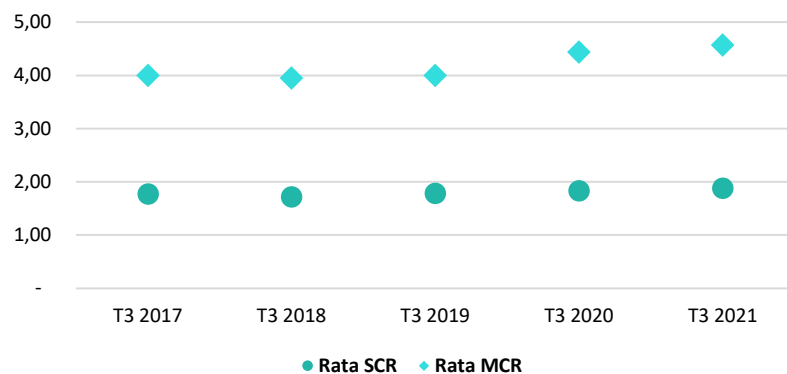
Sursa: ASF, date provizorii

Indemnizații brute plătite

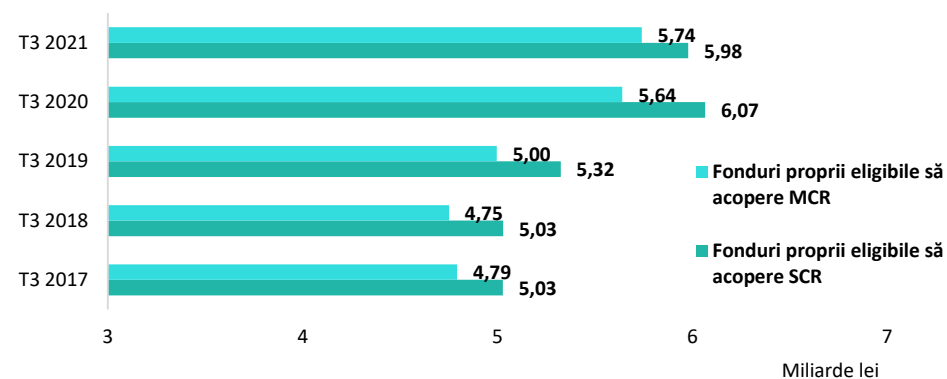

Evoluții specifice ale pieței de asigurări din România

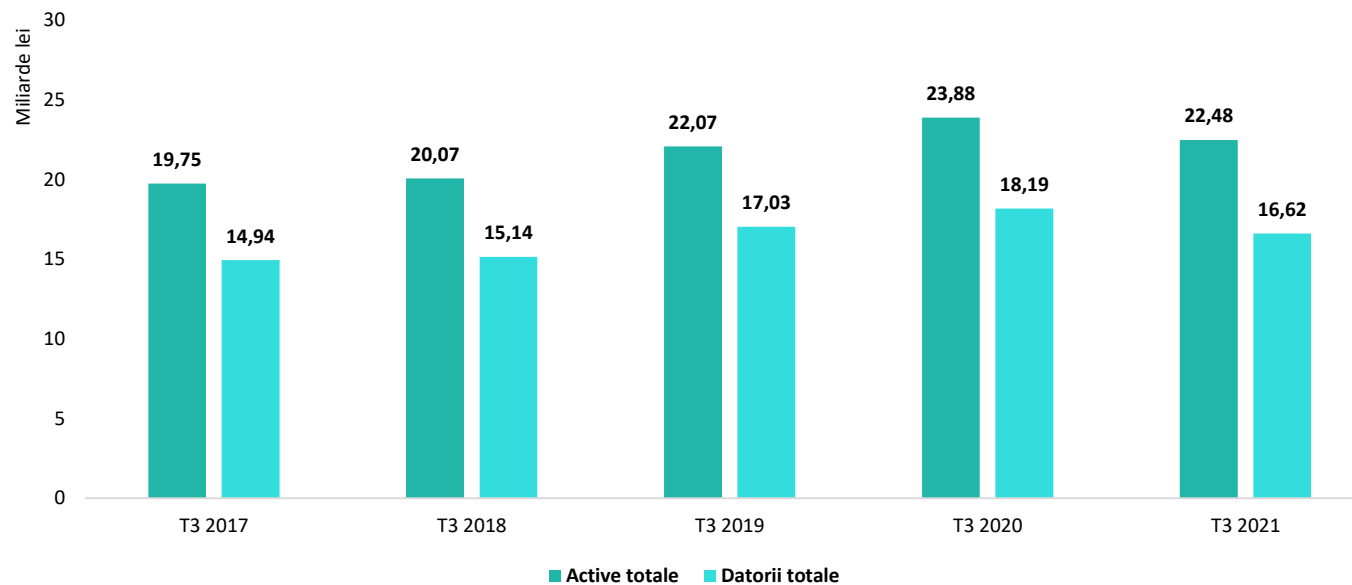
Evoluția ratei SCR și ratei MCR

Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere SCR și a fondurilor proprii eligibile să acopere MCR

Active totale și datorii totale

Sursa: ASF, date provizorii

Comunicate de presă și publicații ale instituțiilor Europene și financiare internaționale în noiembrie 2021

UNIUNEA EUROPEANĂ	<ul style="list-style-type: none"> 11 Noiembrie: Comisia Europeană prezintă previziunile economice de toamnă 2021. 25 Noiembrie: Comisia Europeană propune noi măsuri pentru stimularea pieței de capital din UE.
ESMA	<ul style="list-style-type: none"> 4 Noiembrie: ESMA subliniază contribuția sa la un sistem financiar mai durabil. 10 Noiembrie: ESMA publică standardele tehnice de reglementare și de implementare aferente Regulamentului privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă (ECSPR). 18 Noiembrie: ESMA prezintă Raportul privind piața carbonului din UE. 18 Noiembrie: ESMA lansează consultări publice privind regimul de rezoluție al contrapărților centrale. 18 Noiembrie: ESMA și EBA demarează o consultare publică cu privire la Ghidurile referitoare la procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare al firmelor de investiții. 23 Noiembrie: ESMA publică Raportul anual privind sancțiunile administrative și penale, aplicate în anul 2020, în baza Regulamentului privind abuzul de piață (MAR).
EIOPA	<ul style="list-style-type: none"> 3 Noiembrie: EIOPA se angajează să sprijine sectoarele asigurărilor și pensiilor în abordarea schimbărilor climatice.
EBA	<ul style="list-style-type: none"> 4 Noiembrie: EBA lansează o consultare publică cu privire la standardele tehnice de reglementare privind validarea modelelor marjei inițiale (IMMV), în baza EMIR. 12 Noiembrie: EBA emite Programul european de examinare a rezoluției pentru anul 2022. 22 Noiembrie: EBA publică Ghidurile privind politicile de remunerare pentru firmele de investiții, în baza directivei IFD. 22 Noiembrie: EBA prezintă Ghidurile privind guvernanta internă a firmelor de investiții în conformitate cu directiva IFD.
IOSCO	<ul style="list-style-type: none"> 2 Noiembrie: IOSCO prezintă un set de recomandări privind practicile, politicile, procedurile și informările legate de durabilitate din industria managementului activelor. 23 Noiembrie: IOSCO solicită supravegherea furnizorilor de ratinguri ESG și de produse pe baze de date.
IAIS	<ul style="list-style-type: none"> 16 Noiembrie: IAIS emite Declarație prin care subliniază importanța includerii aspectelor de diversitate, echitate și incluziune. 30 Noiembrie: IAIS publică Raportul privind piața globală de asigurări.